

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

32. De conversione conjugatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

TITULUS XXXII.

De Conversione Conjugatorum.

SUMMARIA.

1. Conversionis conjugum definitio. 2. Divisio. 3. Originis. 4. 5. 6. Quatenus conjugibus liceat profiteri Religionem? 7. Hujus conversionis objectum. 8. Requisita. 9. Finis. 10. 11. Effectus.

Nonnunquam etiam Conjugati Religionem profitentur, unde proponitur rubrica de Conversione Conjugatorum.

§. I.

1. *Definitur* conversio Conjugatorum, quod sit religiosa Professio à Conjugato facta.

§. II.

2. *Dividitur* in conversionem, quæ fit post matrimonium ratum tantum, id est, per verba de presenti inter fideles celebratum. copulâ carnali non secutâ; & in eam, quæ fit post matrimonium consummatum, quod videlicet accedente corporis usu, sive carnis copulâ perfectum, & completum est.

§. III.

3. *Causa efficiens* conversionis Conjugatorum alia est remota, alia proxima.

Remota est Jus *Canonicum*, quod legitimam conversionem Conjugum permittit, ac approbat: & ex parte etiam jus *Divinum*: utpote quò Conjugibus privilegium ante matrimonium consummatum ingrediendi Religionem concessum esse, *exc. 7. h. t. ibi: ex interpretatione S. eloquis*, & antiquissimo usu Ecclesie colligit Clariss. P. Paulus Mezger in *Theol. Schol. tr. 19. disp. 54. art. 6. n. 10.*

4. *Proxima* est conjunx conversus. Certum autem est, quòd, si matrimonium ratum solummodo extiterit, quivis ex conjugibus, altero etiam inconsulto, invito, & reclamante ad Religionem converti possit, ita ut si circa hoc deliberare intendat, altera pars nolens volens spatium duorum mensium expectare debeat *c. 2. & 7. h. t. sed*

Dubatur I. possitne Uxor intra bimestre deliberandi, contra voluntatem à viro per vim, vel injustum metum cognita, invito Conjuge Religionem ingredi:

Negant Zoëf. *h. t. n. 13. Covat de Matr. p. 2. c. 7. §. 4. n. 15. Sylvester V. luxuria. q. 6. P. Engl. h. t. n. 9*, quia matrimonium quoad vinculum amplius dissolvi non potest, utpote jam consummatum, consequenter Maritus proximo incontinentiæ periculo exponeretur, cū uxorem in sæculo remanens ducere non posset; quòd periculum incontinentiæ principalis causa est, quòd matrimonium consummatum Religionis ingressum, & conversionem impediat. Deinde quia in jure, plus favore religionis concessum non est, quàm quòd post contractum, sed nondum consummatum matrimonium religionem ingredi liceat, ergo sine fundamento hæc licentia ad matrimonium consummatum quantumvis violenter, & per injuriam, extendetur, quandoquidem jura non distinguunt, an vi, vel sponte consummatum sit; maxime cum alias illa facultas ingrediendi Religionem, quatenus facit ad dissolutionem matrimonii, odiosa, atque ad casum non expressum nullatenus extendenda videatur.

Affirmativam tuetur Gloss. *in c. fin. dist. 55. V. invitus. Sanch. de Matr. lib. 2. disp. 22. n. 6. Panorm. in c. 2. h. t. n. 9.* & plures alii, quibus iniquum videtur, ut uxor sine culpa, & voluntate sua per violentiam mariti suo jure privetur, maritus verò ex delicto suo, & injustâ copulæ extorsione lucrum reportet, uxoris scilicet retentionem. Ego hanc sententiam eatenus comprobavero, quòd maritus in tali casu videatur posse cogi, ad dandam uxori licentiâ ipse verò ad continendum, vel religionem similiter ingrediendum (si periculū incontinentiæ subsit) compelli, propterea; quòd maritus in tali casu propter injustâ læsionem obligatus sit, ad convenientem satisfactionem, & compensationem damni illati; qualis erit, si uxori

facultatem & licentiam, quam ante copulam à jure concessam habuit, & maritus suo facto abstulit, ingrediendi religionem concedat, quod potest: aliter autem uxor jus suum, & libertatem ingrediendi non recuperabit, ergo ingressus eidem justè denegari non poterit. Neque movet, quòd alter subiaceat periculo incontinentiæ, quia hoc evitare poterit per ingressum religionis; imò etiam in sæculo conjuges sapius continere coguntur contra voluntatem non tantum propter culpam & delictum, sicut in proposito, sed etiam sine culpa, non tamen sine causa v. g. propter supervenientem ex parte alterius impotentiam, vel litem motam super impedimento dirimente. *c. fin. §. si autem. ut lite non contestata & c.* His accedit, quòd non fit improbableè, matrimonium per copulam vi extortam verè non consummari, *ut infra de Sponsal. & matr. n. 88.* ostendi.

6 *Dubatur II.* an si unus conjugum post matrimonium consummatum adulterium commisit, alter innocens adulterò invitò ad Religionem transire possit?

R. posse, cum adulterium per se sit justa causa in perpetuum deferendi conjugem. *c. constitutus. c. veniens. & c. significasti de Divortiiis.* Sanchez lib. 10. de Matr. disp. 10. & seq. modò constat de adulterio notoritate juris, vel facti: notorium confessionis, quod pro tertia specie notorii communiter adduci solet, hic directe, & per se non sufficeret: quia quoties agitur de matrimonio carnali, tunc non statur confessioni conjugis contra matrimonium, ejusque liberum & licitum usum. *c. super eo. De eo, qui cognovit consang. & ibi Panormit.* Addidi: directe, & per se: nam confitens adulterium videtur, quantum in se est, renunciare juri suo exigendi debitum, ac cohabitandi, consequenter dare licentiam transeundi. Tamen si verò in se certum esset, ab altero adulterium fuisse perpetratum, antequam tamen sententia desuper feratur, si pars innocens religionem

ingrederetur, posset pars nocens petere restitutionem conjugis ingredientis, tanquam spoliatus possessione ejusdem, neque oiberit faciendæ restitutioni exceptio adulterii objecta. *c. item cum quis, de Restit. spol.* Planè si uterque conjunx adulterium commisisset, neuter eorum sine consensu alterius religionem intrare posset: cum paria delicta mutuà compensatione tollantur: *c. significasti de Adulteriis.* ac redintegretur utriusque conjugis obligatio ad cohabitandum, & reddendum invicem debitum conjugale ad exactionem alterius. Quod verum est, quam diu conjuges in eodem statu permanent: si enim innocens ingressus religionem postmodum primum labatur in adulterium, catenus non compensatur adulterium ab altero conjuge ante ingressum hujus commissum, quatenus redire debeat, ac servare conjugii cohabitando ac reddendo debitum: mutavit enim statum, & non amplius est sui juris. *arg. l. si ex causa. §. Papinianus ff. de Minoribus.*

Porro consimili ratione si alter Conjugum in adulterium spirituale, hoc est, in hæresim vel Apostasiam à fide incidit, & auctoritate judicis Ecclesiastici propterea separatio facta est, conjunx innocens illò invitò, quamvis ad veram fidem redierit, religionem ingredi, & in ea profiteri poterit. *c. fin. h. t. ubi Interp. & Ego infra de Divort. n. 17.*

§. IV.

Objectum hujus conversionis est vita regularis, cui se conjunx conversus addicit. *c. sane h. t.*

§. V.

Forma stat in requisitis. Requiritur autem ad conversionem post matrimonium ratum tantum, ut conjunx volens se convertere intra trimestre religionem ingrediatur: *c. ex publico h. t.* ingrediatur, inquam: quia ex tunc integer annus Novitatus relinquatur, & alteri parti in sæculo remanenti per integrum annum expectandum erit, tamen si incontinentiæ periculum alleget; cum ante professionem vinculum

vinculum matrimoniale non solvatur, & ingressus
annum à Canone habeat ad experiendum or-
dinis rigorem, ut ad eò privatus comodum hu-
jus temporis illi auferre non possit. Sanchez
l. 2. disp. 24. q. 1. Dissentit Zoel. h. t. n. 12. Ad
conversionem post matrimonium consummatum
extra casum adulterii conjugi ad Religionem
transituro necessaria est expressa licentia alte-
rius conjugis. per c. sunt, qui dicunt. causa 27.
q. 2. nec sufficit tacita, quæ ex ejus scientia, ta-
curnitate & dissimulatione colligitur, arg. l.
filiam. ff. de Procuratorib. Præ-
terea alter conjunx, si ob senem ætatem ex-
tra suspicionem incontinentiæ existat, debe-
bit votum castitatis emittere; si autem juvenis
fuerit, votum castitatis in sæculo emissum non
sufficit, sed insuper Religionem ingredi te-
nebitur. c. cum sit. c. uxoratus. c. ad Apostolicum
& ibi DD. h. t. Ut tamen valida sit Professio,
solà alterius conjugis licentiâ opus est. per c. 9.
h. t. & ibi Panorm. c. Agatosa causa 27. q. 2.
Denique ut fiat cum licentiâ, & autoritate
Episcopi. c. si vir. causa 27. q. 2. quæ tamen
licentiâ similiter non est necessaria ad validi-
tatem, sed solum ad liciditatem per Text. in
c. 1. h. t. & ibi Joan. Andr. & Panormit. San-
chez de Matr. lib. 2. disp. 27. n. 3.

§. VI.

9 Finis conversionis conjugatorum est, ut con-
versus à conversatione alterius se junctus ad re-
ligiosam perfectionem eo expeditius contendat.

§. VII.

20 Effectus alius est, si conversio conjugati le-
gitime, & alius, si illegitime facta sit.

Effectus conversionis legitime iterum est vel
generalis, vel specialis. Generalis & communis
conversioni ante & post matrimonium con-
summatum est, quod conversum adstringat ad
observantiam regularem, ita ut nec mortuâ uxo-
re inde recedere possit, c. 6. h. t. Effectus autem
specialis conversionis post matrimonium ra-
tum tantum est, quod per eam dissolvatur etiã

KÖNIG IN DECRET. LIB. III. §.

vinculum matrimonii, ita ut conjunx in sæcu-
lo remanens ad secunda vota transire valeat.
c. 7. h. t. cum tamen matrimonium consumma-
tum per conversionem dissolvi nequeat. Cur
tam variè rationem reddit Hostiens. in Summa
h. t. n. 7. quia videlicet illa conjunctio animo-
rum per matrimonium ratum, tametsi verum
Sacramentum, & perfectum matrimonium
sit, tamen solum significat conjunctionem
Christi cum anima fidei per gratiam, quæ con-
junctio & in melius mutari, sive intendi, &
etiam omninò tolli potest. Econtra con-
junctio corporum in consummatione matrimo-
nii significat conjunctionem Christi cum Ec-
clesia, quæ est indissolubilis.

Effectus conversionis illegitima est professio
repetitio, & restitutio: etenim conjunx sine
consensu alterius post consummatum matrimo-
nium professus tenetur redire ad conjugem,
& petenti debitum reddere, quamvis petere
non possit, cum se ad castitatem voluerit obli-
gare, quantum potuit. s. placet. 12. h. t. Non
tamen putem, conjugem professum propriâ au-
thoritate exire Monasterio posse, tum quia sui
juris amplius non est, tum quia per se manen-
do in religione non peccat, licet peccaverit in-
grediendo non servatis, quæ de jure ad legiti-
mum ingressum Religionis requiruntur. Imò
tametsi peteret conjunx in sæculo remanens,
illum sibi à Prælato restitui, absq; eò tamen, ut
officium Judicis desuper imploraret, à Prælato
uxori reddendus non esset: in re enim tam ar-
dua, maxime in foro externo, Judicis erit vide-
re, an nil obstat revocationi faciendæ, ac sen-
tentiã saltem declaratoriam super nullitate pro-
fessionis ferre. per d. c. placet. 12. h. t. Gloss. in c.
uxor. v. nullat. Ead. Sanch. lib. 2. disp. 33. n. 15.

TITULUS XXXIII.

De Conversione Infidelium.

SUMMARIA.

1. Definitur conversio infidelium. 2. Est donum-

DEI

DEI